

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

21. 11. 2016

Bod programu:

16

Věc:

Žádost občanů kraje o projednání změny závazné části Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 – 2025 Zastupitelstvem Ústeckého kraje.

Důvod předložení:

Podle § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, má občan kraje, který dosáhl věku 18 let, právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na zasedání zastupitelstva, nejdéle do 90 dnů.

Žádost byla v tomto případě podána formou petice s podpisy 1127 občanů kraje.

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

Bez nároku na rozpočet.

Zpracoval:

Ing. Monika Zeman, MBA
zástupkyně ředitele KÚ pro přenesenou působnost, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Předkládá:

Oldřich Bubeníček,
hejtman Ústeckého kraje

Konzultováno:**Projednáno v RÚK**

usnesení číslo: 175/123R/2016

dne:	hlasování:		
26. 10. 2016	pro	proti	zdržel se
	9	0	0

Předáno OOKÚ:

11. 11. 2016

Přizvání k jednání:**Přílohy:**

1. Text petice včetně návrhu usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje.

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje po projednání

neschvaluje

požadavek petice „Ne spalovně odpadů v Komořanech u Mostu!“ a s ním spojený návrh na usnesení.

Důvodová zpráva:

Dne 3.10.2016 obdržel Ústecký kraj formou petice (s označením „Ne spalovně odpadů v Komořanech u Mostu“) žádost o aktualizaci závazné části Plánu odpadového hospodářství Ústeckého kraje pro období 2016 až 2025 (dále jen „POH ÚK II“). Pod žádostí je shromážděno celkem 1 156 podpisů. Z tohoto množství je 8 podpisů neplatných (z důvodu chybějících údajů o trvalém bydlišti, chybějícího podpisu apod.) a 21 podpisů občanů mladších osmnácti let. Po odečtení neplatných podpisů a podpisů občanů mladších osmnácti let je pod žádostí shromážděno celkem 1 127 platných podpisů občanů Ústeckého kraje.

Žadatelé vyjadřují nesouhlas s plánovanou stavbou spalovny komunálních odpadů v Komořanech, žádají o zařazení bodu na jednání krajského zastupitelstva, který by vyloučil stavbu spalovny v Komořanech s podporou veřejných zdrojů, a to změnou závazné části POH ÚK II. Podle žadatelů závazná část POH ÚK II, která byla vyhlášena obecně závaznou vyhláškou Ústeckého kraje č. 2/2016 na základě usnesení Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 92/28Z/2016 z 29. 2. 2016, obsahuje ustanovení umožňující finančně podpořit z veřejných zdrojů výstavbu spalovny. Žadatelé proto navrhuje, aby Zastupitelstvo Ústeckého kraje uložilo Radě Ústeckého kraje připravit návrh aktualizace příslušných částí POH ÚK II a s tím související novelu obecně závazné vyhlášky Ústeckého kraje č. 2/2016 tak, aby finanční podpora výstavby a provozování zařízení pro energetické využívání odpadu z veřejných zdrojů byla vyloučena, a předložit tento návrh Zastupitelstvu Ústeckého kraje ke schválení.

Žádost se týká záležitosti v samostatné působnosti kraje. Podle § 12 odst. 2 písm. d) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, má občan kraje, který dosáhl věku 18 let, právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem, je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na zasedání zastupitelstva nejdéle do 90 dnů.

POH ÚK II je zpracován podle § 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o odpadech“). Dle § 21 odst. 7 zákona o odpadech je od roku 2024 zakázáno ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady. Podle § 43 odst. 2 zákona o odpadech plán odpadového hospodářství kraje musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství České republiky a jejími změnami. Nařízením vlády č. 352/2014 Sb., kterým byla vyhlášena závazná část Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 (dále jen „POH ČR“), byly zároveň stanoveny mj. tyto závazné cíle (v kap. 1.3.1.3 a 1.3.1.1.1): snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995; směsný komunální odpad (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou. Ke splnění těchto cílů zavádí POH ČR ve své závazné části řadu zásad a opatření, které byl podle § 43 odst. 2 zákona o odpadech Ústecký kraj povinen do POH ÚK II převzít. Konkrétně dané problematiky se týkají např. opatření uvedená v kap. 1.3.1.1.1 písm. d) („podporovat budování odpovídající efektivní infrastruktury nutné k zajištění a zvýšení energetického využití odpadů [zejména směsného komunálního odpadu]“), písm. e) („v adekvátní míře energeticky využívat směsný komunální odpad v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné legislativy) nebo v kap. 1.3.1.3 písm. p) („podporovat výstavbu zařízení pro energetické využití směsného komunálního odpadu“), q) („podporovat energetické využívání směsného komunálního odpadu v zařízeních pro energetické využití odpadů bez jeho předchozí úpravy nebo po jeho úpravě

následným spalováním/spoluspalováním za dodržování platné legislativy“). Tato opatření byla převzata (musela být převzata) do závazné části POH ÚK II, a to v kap. 3.2 pod body č. 2, 3 a v kap. 3.4 pod body č. 15, 16. Petici požadovaná změna POH ÚK II by tedy byla v rozporu se zákonem, protože by způsobila nesoulad POH ÚK II se závaznou částí POH ČR, vyhlášenou nařízením vlády.

Oproti tvrzení obsaženému v petici, závazná část POH ÚK II ve skutečnosti neobsahuje žádné opatření, které by vyjadřovalo podporu konkrétního investičního záměru, tj. ani konkrétně spalovny (přesněji zařízení k energetickému využití odpadu) v Komořanech. Opatření jsou formulována obecně - podporovány jsou tedy bez výjimky všechny záměry, směřující k vybudování potřebných kapacit k využívání směsného komunálního odpadu, tedy i zařízení k jeho využití spalováním.

Tyto kapacity v Ústeckém kraji chybí a bez jejich vybudování není možné splnit shora uvedený závazný cíl v oblasti snížení a následného vyloučení skládkování směsného komunálního odpadu. Podle výhledu vycházejícího z prognózy produkce směsného komunálního odpadu dle POH ČR je v Ústeckém kraji zapotřebí vybudovat do roku 2019 zařízení (jedno nebo více) k energetickému využití směsného komunálního odpadu s minimální celkovou kapacitou 150 000 tun/rok, aby mohl být cíl v oblasti snižování množství biologicky rozložitelných odpadů ukládaných na skládky splněn. Jestliže v roce 2014 bylo v Ústeckém kraji uloženo na skládky 185 kg směsného komunálního odpadu na obyvatele, uvedenému závaznému cíli pro rok 2020 odpovídá 52 kg na obyvatele. Je třeba konstatovat, že v Ústeckém kraji existují za těchto okolností pouze dvě reálné alternativy energetického využívání směsného komunálního odpadu – buď nesplnění závazného cíle v oblasti skládkování směsného komunálního odpadu a s tím spojené porušování zákona a mezinárodních smluvních závazků ČR, anebo přeprava směsného komunálního odpadu k energetickému využití do zahraničí za odpovídající smluvní cenu.

Ve směrné části POH ÚK II (kap. 3.3) je uveden přehled záměrů na vybudování zařízení k nakládání s odpady, které byly v Ústeckém kraji známy ke dni zpracování POH ÚK II. Z nich pouze zařízení EVO – Komořany, a.s. bylo již v této době veřejnoprávně projednáno. Pro výstavbu tohoto zařízení bylo pravomocně vydáno stavební povolení i integrované povolení a zařízení má odpovídající kapacitu. Další navrhovaná zařízení k využití směsného komunálního odpadu se nacházejí v nižším stupni připravenosti, většinou víceméně ve stavu ideových záměrů.

V průběhu zpracování POH ÚK II byl všem obcím Ústeckého kraje a místním odpadovým firmám předložen k vyjádření nástin řešení v oblasti nakládání se směsným komunálním odpadem (zveřejněn na webu Ústeckého kraje a rozeslán e-mailem dne 1. 9. 2015) a poté i pracovní verze kompletního návrhu POH ÚK II (zveřejněna na webu Ústeckého kraje a rozeslána e-mailem dne 24. 11. 2015). Všechny doručené připomínky byly písemně vypořádány a na základě některých připomínek byl konečný návrh upřesněn. Veřejné projednání návrhu POH ÚK II v rámci procesu SEA proběhlo dne 21. 1. 2016 a vypořádání všech uplatněných námitek bylo rovněž zveřejněno na webu ÚK <http://www.kr-ustecky.cz/vyporadani-sea/d-1697001/p1=204346>.

Materiál byl konzultován s odborem legislativně právní.